

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร	9
2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และแนวการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	24
3. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	38
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	44
5. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	53
6. ชาวเปรียบและชนิดของชาวเปรียบทั่วไป	55
7. ลักษณะของชาวเปรียบว่า	56
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร.....	56
3 วิธีดำเนินการศึกษา	64
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำชาวเปรียบว่าสมุนไพรร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	64
ขั้นตอนที่ 2 การใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำชาวเปรียบว่าสมุนไพรร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ชั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ชั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	82
ชั้นตอนที่ 2 การใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	90
ชั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	91
5 บทสรุป	96
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	96
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	96
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	99
อภิปรายผล	100
ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	112
ภาคผนวก ข หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	114
ภาคผนวก ค เอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น คู่มือครู เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	125
ภาคผนวก ง เอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น คู่มือสำหรับนักเรียน เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	183
ภาคผนวก จ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	236
ภาคผนวก ฉ ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสม ของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	241
ภาคผนวก ช แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือครูและคู่มือนักเรียน ประกอบการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	245

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ช	ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือครูและคู่มือนักเรียน ประกอบการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6249
ภาคผนวก ฉ	ตารางแสดงคะแนนระหว่างทำกิจกรรมและแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มหาคุณภาพ ของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6252
ภาคผนวก ช	แบบวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6255
ภาคผนวก ง	ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6267
ภาคผนวก จ	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6271

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ฐ ตารางแสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และความเที่ยง (r_{cc}) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	276
ภาคผนวก ฑ ตารางแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบหลังเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	278
ภาคผนวก ฒ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	280
ภาคผนวก ณ ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	282
ภาคผนวก ด แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	285
ภาคผนวก ต แบบสอบถามความคิดเห็นของวิทยากรท้องถิ่นที่มีต่อ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	287

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	289
ภาคผนวก ท ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	292
ภาคผนวก ฐ ภาพการจัดกิจกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	295
ภาคผนวก น ประวัติวิทยากรท้องถิ่น	309
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	311

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระเทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ32
2	โครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 666
3	อัตราเวลาเรียน ใช้เวลาทั้งหมดในการจัดกิจกรรม จำนวน 12 ชั่วโมง.....67
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....70
5	แสดงแบบแผนการวิจัย.....73
6	แสดงระยะเวลาในการใช้หลักสูตรท้องถิ่น.....74
7	แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน83
8	แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือครูและคู่มือนักเรียน ประกอบการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....87
9	แสดงการหาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียน 30 คน.....89
10	แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 80.....90
11	แสดงผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 8091
12	แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน.....93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13	ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6241
14	ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือครูและคู่มือนักเรียนประกอบการใช้ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....249
15	แสดงคะแนนระหว่างการทำกิจกรรมและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มหาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6252
16	แสดงผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6267
17	แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเที่ยง (r_{cc}) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6276
18	แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบหลังเรียนโดยการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน.....278
19	ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6282

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

20	ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำข้าวเหนียวดำสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน	292
----	--	-----

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์.....	14
2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา.....	16
3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของเซลเลอร์และอเล็กซานเดอร์.....	18
4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของกูดแล็คและริชเชอร์.....	20
5 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของฟ็อกซ์.....	21